

HANDVEST VAN DE VOEDSELHULP

1. Inleiding

1. Beschikken over toereikende, adequate en duurzame voeding is **een fundamenteel recht** dat werd bekrachtigd door de Verenigde Naties. Hun wettelijke bronnen zijn:

- *Het Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten* dat de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties aannam op 16 december 1966;
- *De Algemene Opmerking inzake het recht op toereikende voeding*, aangenomen op 12 mei 1999 in Genève tijdens de 20e zitting [26 april tot 14 mei 1999] van het Comité inzake economische, sociale en culturele rechten.
- *De Voluntary Guidelines to Support the Progressive Realization of the Right to Adequate Food in the Context of National Food Security*, unaniem aanvaard op 23 november 2004 tijdens de 127e zitting van de Raad van de FAO (Organisatie van de Verenigde Naties voor voeding en landbouw).

Door deze teksten goed te keuren, heeft de Belgische Staat zich ertoe verbonden dit recht te concretiseren.

2. Toch blijven er lacunes bestaan en moet een groot aantal mensen zijn toevlucht nemen tot voedselhulp die door organisaties wordt verstrekt.

3. Gezien die vaststelling moeten we:

- enerzijds de Staat herinneren aan zijn verbintenissen;
- anderzijds de kwaliteit van het voedselhulpaanbod garanderen.

4. Dit Handvest wil daarom een **gemeenschappelijk kader** bieden dat organisaties en medewerkers toelaat de juiste houding aan te nemen om de **kwaliteit van de voedselhulp en het respect voor zij die deze voedselhulp nodig hebben te kunnen garanderen**.

5. Onder “*sociale hulpverlener*” wordt verstaan: iedere persoon die meewerkt aan de voedselhulp.

6. Onder “*voedselhulporganisatie*” wordt verstaan: elke feitelijke of rechtelijke organisatie, privé of publiek, die betrokken is in de levering en/of verdeling van voedselhulp.

2. Handvest

TITEL I: Algemene principes

- 1.1. De sociale hulpverlener benut alle middelen die zijn vaardigheden hem toelaten door optimaal gebruik te maken van de middelen die mensen, organisaties en de wet bieden om:
 - de fundamentele nood aan voedsel te verlichten,
 - mensen te verlichten in hun voedingsuitgaven,
 - elkeen te helpen zijn plaats te vinden in de maatschappij en er zich te ontplooien,
 - de actie van dienstenorganisaties en organisaties voor hulp aan personen te bezielen en voort te zetten,
 - bij te dragen tot de verbetering van alle sociale structuren voor meer sociale gerechtigheid.
- 1.2. De sociaal hulpverlener dient in de uitoefening van zijn activiteit respect op te brengen voor de religieuze, filosofische en politieke meningen van anderen, ongeacht zijn eigen overtuigingen.
- 1.3. De sociaal hulpverlener handelt in afweging van de gevolgen van zijn tussenkomsten in het leven van mensen en instellingen.
- 1.4. De sociale hulpverlener geeft in alle omstandigheden blijk van een grote discretie. Hij respecteert het beroepsgeheim nauwgezet en ziet erop toe dat ook anderen dit doen.
- 1.5. Het is de taak van elke voedselhulporganisatie en elke sociale medewerker om de middelen te vinden die geschikt zijn voor de uitvoering van hun missie.
- 1.6. De sociale hulpverlener aanvaardt geen enkele taak, al dan niet betaald, die de fundamentele principes van de voedselhulp zou kunnen schaden.
- 1.7. De algemene houding van de sociale hulpverlener moet aanzetten tot het vertrouwen van de mensen die gebruikmaken van zijn diensten.
- 1.8. De sociale hulpverlener streeft er steeds naar zijn technische kennis bij te schaven en nieuwe informatie te verwerven. De voedselhulporganisaties moeten garant staan voor de middelen die het mogelijk maken om die opleidingsinspanningen te concretiseren.
- 1.9. De organisaties verbinden zich ertoe de vrijwilligers te informeren en op te leiden over de actieprincipes van dit handvest.

TITEL II: Principes die van toepassing zijn op de activiteiten van sociale hulpverleners in de voedselhulp. Basisprincipes van de tussenkomsten.

- 2.1. Iedere persoon heeft het recht om voedselhulp te vragen. Die hulp zal worden verstrekt door de voedselhulporganisatie waartoe die persoon zich richt, en dit in een onvoorwaardelijke sfeer van respect, zonder onderscheid op het vlak van geslacht, maatschappelijke status, politieke, filosofische of religieuze overtuigingen, culturele of raciale achtergrond.
- 2.2. Voor de sociale hulpverlener primeert steeds het belang, de wens en de gezondheid van de personen, groepen en/of gemeenschappen waarvoor hij een tussenkomst doet.
- 2.3. Zonder waardeoordeel over de personen, groepen of gemeenschappen die zijn diensten vereisen, onderzoekt de sociale hulpverlener samen met hen de middelen die toelaten om aan hun noden te voldoen en respecteert hij hun vrije keuze.
- 2.4. Alvorens een tussenkomst te doen, is altijd de toestemming van de betrokkene vereist.

TITEL III: Principes die van toepassing zijn op de criteria voor de toekenning van voedselhulp

- 3.1. Om te verzekeren dat de voedselhulp wordt verstrekt volgens de principes van onpartijdigheid en niet-discriminatie die dit Handvest verdedigt, moeten de voedselhulporganisaties toekenningscriteria bepalen.
- 3.2. Politieke, filosofische of religieuze overtuigingen, alsook de culturele, seksuele of raciale achtergrond mogen in geen geval een criterium voor weigering vormen.
- 3.3. De criteria moeten op een transparante manier worden bepaald en moeten op vraag van de betrokkenen kunnen worden ingekeken en toegelicht.

TITEL IV: De actieverantwoordelijkheid van sociale hulpverleners in de voedselhulp

- 4.1. Acties die het gebruik van een specifieke techniek uit het domein van het maatschappelijke werk en de psychologie vereisen (sociale begeleiding, budgetbegeleiding, schuldbemiddeling, psychologische begeleiding enz.) mogen enkel worden ondernomen door speciaal daarvoor opgeleide personen.

TITEL V: Tussenkomst aangepast aan de vraag en de uit te voeren actie

- 5.1. Net als elke burger is de sociale hulpverlener verplicht de wetten en voorschriften na te leven.
- 5.2. De voedselhulporganisatie bepaalt de aard van eventuele onderzoeken die moeten worden gevoerd om de reële noden van een gebruiker te kennen alvorens een actie te ondernemen. In voorkomend geval moeten de onderzoeksmodaliteiten uitdrukkelijk worden geformuleerd aan de gebruiker en moet het onderzoek worden uitgevoerd met respect voor diens privéleven.
- 5.3. De sociale hulpverlener biedt zijn diensten aan, maar mag ze niet opleggen. Voordat de sociale hulpverlener een actie onderneemt, is steeds de toestemming van de klant (groep, gezin, gemeenschap) vereist.
- 5.4. In zijn handelingen verdringt de sociale hulpverlener zijn gevoelens en meningen over de personen of groepen die gebruikmaken van zijn diensten.

TITEL VI: Naleving van het beroepsgeheim

Het beroepsgeheim is een recht en een plicht.

- 6.1. Als “noodzakelijke vertrouweling” is de sociale hulpverlener gehouden aan het beroepsgeheim voor alle kennis die hij in het kader van zijn werk verwerft, in toepassing van artikel 458 van het Strafwetboek en in verwijzing naar de deontologische code van maatschappelijke werkers.
- 6.2. Het beroepsgeheim is een recht voor de hulpzoekende, dat overeenstemt met de plicht van de hulpverlener, d.w.z. de verplichting tot stilzwijgen tegenover derden.
De verplichting tot stilzwijgen betreft het publiek in het algemeen, de werkgevers (van de maatschappelijk werkers en de aanvrager) en de medewerkers, al dan niet maatschappelijke werkers.
- 6.3. De aangesloten voedselhulporganisaties verbinden zich ertoe voor elk contract (arbeidsovereenkomst of vrijwilligerscontract) een appendix op te stellen dat die verplichting tot stilzwijgen vastlegt.

TITEL VII: Mededeling van informatie beperkt tot het belang en de instemming van de klant

- 7.1. In zijn streven om de gebruiker op een doeltreffende wijze te helpen, kan de sociale hulpverlener de nodige inlichtingen aan andere diensten bezorgen, mits voorafgaande toestemming van de gebruiker.
- 7.2. Wanneer de situatie van de klant een overleg of teamwerk vereist, werkt de sociale hulpverlener samen met zijn partners en verstrekt hij enkel de relevante informatie. De betrokkenen moeten hiervan op de hoogte zijn en de reden ervoor kennen.
- 7.3. Eventueel overgedragen informatie betreft enkel feiten en geen vertrouwelijke mededelingen (gekregen of gevraagd).
Er wordt enkel informatie uitgewisseld dat noodzakelijk is voor de ondernomen sociale actie, en dit enkel wanneer de klant hiervoor zijn toestemming heeft gegeven.

TITEL VIII: Voortgezette opleiding

- 8.1. De sociale hulpverlener streeft ernaar zijn technische kennis en vaardigheden met betrekking tot de voedselhulp te verbeteren.
- 8.2. De instelling moet aan garandeert elke sociale hulpverlener een periode van evaluatie en bespiegeling waarborgen voor de gevoerde acties. Ze onderzoekt gelegenheden voor communicatie, uitwisseling en vergelijking van ervaringen onder gelijken en met vaklui uit andere disciplines.

Overleg Voedselhulp - Januari 2010

CONTACT :

Federatie van de Bicommunautaire Centra voor Maatschappelijk Werk

Overleg Voedselhulp

E-mail : info@fcss.be – Tel. : 02 223 37 74

BIJLAGE

**APPENDIX BIJ DE ARBEIDSOVEREENKOMST
OF HET VRIJWILLIGERSCONTRACT**

Dhr./Mevr.

- verbindt er zich hierbij toe kennis te nemen van het Handvest van de Voedselhulp en er de fundamentele principes van na te leven.
- verbindt zich in het bijzonder tot de naleving van de verplichting tot stilzwijgen, zoals bepaald in titel VI van dit Handvest.

Datum:

Handtekening: